Hukuk Bölümü 2013/781 E. , 2013/1272 K.

- **KARAYOLUNDA MEYDANA GELEN YARALAMALI VE MADDI HASARLI TRAFIK KAZASININ, DAVALI IDARENIN HIZMET KUSURUNDAN KAYNAKLANDIĞINDAN BAHISLE; UĞRANILDIĞI BELIRTILEN ZARARLARA KARŞILIK MADDI VE MANEVI TAZMINAT ÖDENMESI ISTEMIYLE AÇILAN DAVANIN, ADLİ YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMESI GEREKTIĞI**
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 19

"İçtihat Metni"

Davacılar : Kendi Adına Asaleten E.S.Adına Vesayeten Z.S.

Vekili : Av. E.U.,Av. Ü.K. Y., S.K.

Davalı : Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Vekili : Av.S.K.

O L A Y : Davacılar vekili, dava dilekçesinde, müvekkillerinden E.S.'ın 25.03.2010 tarihinde kullanmakta olduğu 26..... plakalı araçla Eskişehir Çankaya mahallesinde bulunan Mustafa ÖZEL caddesi üzerinde kaza geçirdiğini, kaza sonucu ağır şekilde yaralandığını, kaza sonrası Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alındığını, bir müddet sonra buradan alınıp, Bursa Acıbadem Hastanesi'ne kaldırıldığını, yoğun bir tedavi gördüğünü, sayısız operasyon geçirdiğini, bir süre GATA Hastanesinde fizik tedavi ve rehabilitasyon bölümünde kaldıktan sonra İstanbul ilindeki başka bir hastaneye nakledildiğini, burada fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemlerine devam edildiğini, müvekkilinin şu an yatağa bağlı olarak yaşadığını, yeme-içme ihtiyaçlarının vücuduna takılı bulunan bir alet vasıtayla yapıldığını, konuşamadığını, hareket edemediğini; Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi tarafından düzenlenen 12.03.2011 tarihli rapor uyarınca %92 oranında sürekli malul olduğunu; kazada hizmet kusuru ve idarenin kusursuz sorumluluğu ilkeleri dolayısıyla ve Karayolları Trafik Kanununda yer alan hükümler çerçevesinde davalı belediyenin sorumluluğu ve ihmalinin bulunduğunu; kazadan sonra çekilen fotoğraflarda, kazanın olduğu yerde ve refujün sağ ve sol tarafında refuje sabit bir şekilde durması gerekli olan taşların yerinde olmadığı, bazılarının yola doğru çıkmış ve yolun içinde kalmış olduğunun, bazılarının gelişigüzel bir şekilde yol kenarında ve refüj içinde durduğunun; yola doğru çıkan taşların da yoldaki çamurla, olduğu yere sabitlendiğinin görüldüğünü; aynı zamanda yolun üzerine mıcır döküldüğünü, yolun mıcır ile kaplı olduğunu; bunun da kazaya etki ettiğini; yine yol ile refüj arasında yaklaşık1 metregenişliğinde bir çamur toprak karışımının bulunduğunu, yolda drenaj sistemi sağlıklı yapılmadığından, yukardan gelen suların yol kenarından akıp aşağı doğru gittiğini; yolun üzerinde şerit çizgisinin bulunmadığını; yol üzerinde kot farkı görüldüğünü, yolun eğimimin doğru yönde olmadığını; kaza tarihinde kazanın meydana geldiği yer-viraj yakınlarında uyarıcı trafik işaretinin olmadığını; kazadan sonra viraj içine trafik işareti konulduğunu; tüm bunların, davalı belediye tarafından yol ile ilgili olarak gerekli gözetim denetim ve bakımın yapılmadığını, yolun yapımında mühendislik hatası bulunduğunu ortaya koyduğunu; müvekkilinin yoldaki eksiklik ve kusurlardan dolayı aracının hakimiyetini kaybettiğini, aracın takla atması, devrilmesi nedeniyle aracın sol ön tarafının tavanının çöktüğünü, müvekkilinin ölümden döndüğünü; yola doğru çıkmış ve yolun içinde kalmış olan, gelişigüzel bir şekilde yol kenarında ve refüj içinde duran taşlar nedeniyle aracın takla attığını, taşların üzerine devrildiğini ve dolaysıyla müvekkilinin ağır bir şekilde yaralandığını; kaza ile ilgili düzenlenen trafik tespit tutanağında; müvekkilinin hızını hava, yol ve trafik şartlarına göre ayarlamadığının belirtildiğini, ancak müvekkilinin hızlı seyrettiğini gösterir ne bir fren izi ne de başka bir emarenin tutanakta bulunmadığını; müvekkilinin kaza esnasında doktor raporuna göre alkolsüz olduğunu, bu sebeple bu tutanağı kabul etmediklerini, araçta da kaza öncesi hiçbir problem bulunmadığını kazanın meydana geldiği yolun, trafik güvenliği açısından tehlike yarattığını, bu yolda çok sayıda trafik kazası yaşandığını; bu yolda aynı zamanda sürücü adaylarının çalıştığını, ehliyet sınavı için de kullanıldığını; müvekkilinin, geçirdiği kaza sonrasında yakınlarının olağanüstü çabaları sonucu hayatta kalabildiğini, şu an %92 oranında sürekli malul olarak hayatını sürdürdüğünü, kaza sonucunda büyük bir maddi zarara uğradığını, eski sağlığına kavuşması ve çalışmasının mümkün olmadığını; kazadan önce aktif bir şekilde çalışmakta olduğunu, ortağı ve paydaşı olduğu şirketlerin müvekkilinin kişiliği ve bağlantıları ile yeni işler almasının olanaksız hale geldiğini; tedavi için de yüksek miktarlarda tedavi masrafı ödendiğini, ödenmeye devam edildiğini; müvekkilinin ve eşinin büyük manevi acılar çekmekte olduklarını; müvekkili Z.S.'ın da eşinden kaynaklanan manevi zararının doğrudan zarar niteliğinde olduğunu; Borçlar Kanunu'nun 47'nci maddesine karşılık gelen, Yeni Borçlar Kanunu'nun 55. maddesine göre, "Hâkim, bir kimsenin bedensel bütünlüğünün zedelenmesi durumunda, olayın özelliklerini göz önünde tutarak, zarar görene uygun bir miktar paranın manevi tazminat olarak ödenmesine karar verebilir" şeklinde olduğunu ifade ederek; müvekkillerim E.S.ve Z.S.için ayrı ayrı 200.000 TL olmak üzere toplam 400.000 TL manevi tazminatın kaza tarihi olan 25.03.2011 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınıp müvekkillerine verilmesine; müvekkili E.S.'ın kendisine harcanan tedavi giderleri ile oluşan maddi zararları için, fazlaya ilişkin talep ve dava hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik, 1.000 TL maddi tazminat, çalışmadığı günler ile maluliyeti (sürekli iş göremezliği) dolayısıyla oluşan maddi zararları için Fazlaya ilişkin talep ve dava hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik, 1.000 TL olmak üzere fazlaya ilişkin talep ve dava hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik, toplam 2.000 TL maddi tazminatın kaza tarihi olan 25.03.2010 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak müvekkiline verilmesine karar verilmesi istemiyle 29.07.2011 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

ESKİŞEHİR 4.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ:14.6.2012 gün ve E:2011/15, K:2012/212 sayı ile, dava dilekçesinin özetine yer verdikten sonra; davalı vekilinin yanıt dilekçesinde özetle; Davanın 2577 sayılı kanun hem de genel hukuk usulüne ilişkin hükümler bakımında idari yargıda tam yargı davası olarak açılması gerektiğinden davanın yargı yolu bakımında reddine, yargılama giderleri ve vekalet ücretinin davacıya yükletilmesine karar verilmesini talep ettiği; davanın trafik kazasına dayalı olarak açılan maddi ve manevi tazminat davası olduğu, davacıya ait tedavi evrakının, Eskişehir C.Başsavcılığı'nın 2010/14231 Soruşturma 2010/9797 karar numaralı takipsizlik dosyasının, trafik kaydının celp edildiği, davacı tanıklarının dinlenildiği; Karayolları Trafik Kanunun 110. maddesinde; "...işleteni veya sahibi devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hem zemin geçitte meydana gelen tren- trafik kazalarında da bu kanun hükümleri uygulanır..." düzenlemesine yer verildiği; 6100 Sayılı HMK'nun 3. maddesi ile; "Her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine yahut kişinin ölmesine bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin davalara Asliye Hukuk Mahkemeleri bakar, idarenin sorumluğu dışında kalan sebeplerden doğan aynı tür zararların tazminine ilişkin davalarda dahil bu hüküm uygulanır. 30/01/1950 tarihli ve 5521 Sayılı İş Mahkemeleri Kanunu hükümleri saklıdır." şeklinde düzenleme öngürülmüş ise de, bu belirtilen düzenlemenin, Anayasa Mahkemesi'nin 06/02/2012 tarih 2011/35E.-2012/23 K. sayılı kararı ile iptal edildiği, bu iptal kararının 19/05/2012 tarih 28297 Sayılı Resmi gazetede yayınlandığı, bu açıdan 6100 Sayılı HMK'nun 3. maddesinin herhangi bir geçerliliğinin kalmadığı; davada,

davacı vekilinin, davalı idarenin kanunen verilmiş yol bakım ve gözetim görevini yapmadığı ve hizmet kusuru işlediği iddiasına dayandığı; Karayolları Trafik Kanununun 110. maddesinde araç işletenliği ya da araç sahipliği yönünden meydana gelen trafik kazalarında devlet ve diğer kamu kuruluşlarının hukuksal sorumluluğunun düzenlendiği; dava dilekçesindeki anlatım ile dosya içeriğindeki bilgi ve belgeler gözetildiğinde ve ayrıca 6100 Sayılı HMK'nun 3. maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi de gözetildiğinde, davanın idari yargı yerinde görülüp sonuçlandırılması gereken bir dava olduğu kanısına varıldığından, yargı yolu bakımından dava dilekçesinin reddinin gerektiği; Yargıtay 4. HD.'nin 31/11/2011 tarih 2011/13351 E-12761 K. sayılı kararında da Karayolları Trafik Kanunun 110. maddesinin, mahkemelerince de aynı biçimde yorumlandığı ve mahkemeleri için emsal olarak alındığı gerekçesiyle; dava dilekçesinin yargı yolu bakımından reddine karar vermiş, tarafların Kararı Temyiz Etmemesi Üzerine hüküm kesinleşmiştir.

Davacılar vekili bu defa, müvekkili E.S.'ın 25.03.2010 tarihinde geçirdiği trafik kazası ile ilgili olarak müvekkiller E.S.ve Z.S.için ayrı ayrı 100.000.00 TL manevi tazminatın kaza tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte Davalı İdareden tahsili; müvekkil E.S.'ın tedavi ve bakıcı giderleri ve sürekli iş göremezliği için 100.000,00-TL maddi tazminatın kaza tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte Davalı idareden tahsili istemiyle 14.11.2012 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

ESKİŞEHİR 1.İDARE MAHKEMESİ: 28.3.2013 gün ve E:2012/1112 sayı ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1. maddesinde; İdari dava türleri: a) İdari işlemler hakkında Yetki , şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar, olarak tanımlanmış, aynı Kanun'un 14. maddesinin (3-a) bendinde, dava dilekçelerinin görev ve Yetki yönünden inceleneceği, 15. maddesinin (1-a) bendinde de, (3-a) bendine göre adli ve askeri yargının görevli olduğu konularda açılan davaların reddine karar verileceğinin hükme bağlandığı; öte yandan, 2247 sayılı 19.maddesinde ise;" Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler. Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir." hükmünün yer aldığı; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, Yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve Yetki leri arasında olduğunun belirtildiği; aynı Yasanın 19.1.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır. Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; aynı Kanunun Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek idare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denildiği; dava dosyasının incelenmesinden; E.S.'ın sevk ve idaresindeki 26..... plakalı aracın 25.3.2010 tarihinde Eskişehir Merkez Odunpazarı İlçesi Mustafa Özel Caddesini takiben Yenikent istikametine seyri sırasında Kartopu Caddesi kavşağına yaklaşırken yolun hafif viraj olan kısmında yoldaki eksiklik ve kusurlardan dolayı direksiyon hakimiyetini kaybetmesi sonucunda yaralamalı ve maddi hasarlı trafik kazası meydana geldiği, bahse konu olay nedeniyle adı geçenin %92 özürlü olmasına yol açtığından bahisle hizmet kusuru bulunduğu belirtilerek uğranılan maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle ilk önce 29.7.2011 tarihinde açılan davada Eskişehir 4. Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.06.2012 gün ve E:2011/15, K:2012/212 sayılı kararı ile davanın görev yönünden reddedilmesi üzerine, Mahkemelerince davalı idarenin hizmet kusuru bulunduğundan bahisle 100.000,00-TL maddi ve iki davacı için ayrı ayrı 100.000,00-TL manevi olmak üzere toplam 300.000,00-TL'nin tazmini istemiyle Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanlığına karşı bakılan iş bu davanın açıldığının anlaşıldığı; yukarıda açıklanan nedenler ve 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi gözetildiğinde belediyenin gözetim ve sorumluluğu altındaki yolda eksiklik ve kusurlardan dolayı meydana gelen kaza sonucunda oluştuğu belirtilen zararın tazmini istemiyle açılan davanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varıldığı; açıklanan nedenlerle; davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiği düşünüldüğünden, işbu uyuşmazlığın konuyla ilgili ilk davanın açıldığı ve görevsizlik kararı veren Eskişehir 4. Asliye Hukuk Mahkemesinde çözümlenmesi gerektiği kanısıyla 2247 sayılı yasanın 19. maddesine istinaden görevli merciin belirtilmesi için -Mahkemelerinin dava dosyası aslı ile Eskişehir 4. Asliye Hukuk Mahkemesin 2011/15 Esas No'lu dosyası aslının temin edilmek suretiyle- Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına, Uyuşmazlık Mahkemesince bir karar verilinceye kadar işbu dava dosyasının bekletilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 30.9.2013 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı M. BAYHAN ile Danıştay Savcısı M. Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacılardan E.S.'nin sevk ve idaresindeki aracın trafikte seyri sırasında, kavşağa yaklaşırken yolun hafif viraj olan kısmında direksiyon hakimiyetini kaybetmesi sonucunda meydana gelen yaralamalı ve maddi hasarlı trafik kazasının, davalı idarenin hizmet kusurundan kaynaklandığından bahisle; uğranıldığı belirtilen zararlara karşılık maddi ve manevi tazminat ödenmesi istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili

kuruluşları ve bunların görev, Yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın, gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve Yetki leri arasında olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, E.S.'ın sevk ve idaresindeki 26..... plakalı aracın, 25.3.2010 tarihinde, Eskişehir Merkez, Odunpazarı İlçesi, Mustafa Özel Caddesini takiben Yenikent istikametine seyri sırasında, Kartopu Caddesi kavşağına yaklaşırken, yolun hafif viraj olan kısmında yoldaki eksiklik ve kusurlardan dolayı direksiyon hakimiyetini kaybetmesi sonucunda yaralamalı ve maddi hasarlı trafik kazası meydana geldiği, bahse konu olay nedeniyle adı geçenin %92 özürlü hale geldiğinden bahisle, olayda hizmet kusuru bulunduğu belirtilerek uğranılan maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle, ilk olarak 29.07.2011 tarihinde adli yargı yerinde dava açıldığı anlaşılmıştır.

Belediye aleyhine idare mahkemesinde açılan başka bir tazminat talepli tam yargı davasında, İdare Mahkemesi 2918 sayılı Yasanın 110.maddesinin 1.fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinin Anayasaya aykırı olduğu kanısına varmış, İdare Mahkemesinin bu iki cümlenin iptali istemiyle yaptığı başvuruyu inceleyen Anayasa Mahkemesi 8.12.2011 gün ve E:2011/124, K:2011/160 sayı ve 8.11.2012 gün ve E:2012/118, K:2012/170 sayılı aynı içerikli iki kararı ile; "2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanun'dan doğan sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceği öngörülmektedir. İtiraz başvurusunda bulunan mahkeme ise idare mahkemesi olup davaya bakmakta görevli ve Yetkili mahkeme değildir.

Başvurunun Mahkeme'nin Yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir." kararına varmıştır.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin benzer bir konuda İdare Mahkemesi'nin davaya bakmakla görevli bulunmadığı yolundaki kararları gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev Yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, Eskişehir 1.İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile Eskişehir 4.Asliye Hukuk Mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Eskişehir 1.İdare Mahkemesince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile, Eskişehir 4.Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.6.2012 gün ve E:2011/15, K:2012/212 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 30.9.2013 gününde Üye Eyüp Sabri BAYDAR'ın KARŞIOYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

KARŞI OY

Davalı Belediyenin karayolunun yapım, bakım ve korunmasındaki ihmali sonucu meydana gelen kazada, davacının uğradığı maddi zararın tazmini istemi ile Adli Yargı İlk Derece Mahkemesinde dava açılmış,

Yargılama sonucunda "idarenin hizmet kusuruna dayalı açılan davaların tam yargı davası niteliğinde bulunduğu, İdari Yargıda açılması gerektiği" gerekçesi ile dava dilekçesi yargı yolu yönünden reddedilmiş,

Kararın kesinleşmesi üzerine bu kez davacı vekili aynı istekle İdari Yargıda dava ikame etmiş,

İdare Mahkemesi de yargılamada "uyuşmazlığın 2918 Sayılı Yasa'nın 110. maddesi gereğince Adli Yargıda çözümlenmesi gerektiği" gerekçesi ile 2247 Sayılı Yasa'nın 19.maddesi gereğince görevli yargı kolunun belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı'na gönderilmesine, Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar dosyanın bekletilmesine karar vermiş,

Uyuşmazlık Mahkemecesince yapılan inceleme sonucunda "Başvurunun kabulü ile 2918 Sayılı Yasa'nın 110.maddesi hükümleri gözetildiğinde davanın Adli Yargıda çözümlenmesi gerektiği" düşüncesi ile Asliye Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına, Adli Yargının görevli olduğuna oyçokluğuyla kesin olarak karar verilmiştir.

Sayın çoğunluğun uyuşmazlıkta Adli Yargıyı görevli kabul eden düşüncesine iştirak edilmesi mümkün değildir.

Zira;

Davada, davalı Belediyenin karayolunun yapım, bakım ve korunmasındaki ihmali sonucu zarara neden olan kazanın meydana geldiği iddia edilmektedir.

2918 Sayılı KTK'nın 10.md. "Belediyelerin yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları, trafik düzen ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak, karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almakla görevli" olduğuna işaret edilmiş,

3030 Sayılı Yasa'nın 6.md. "Büyükşehir dahilindeki meydan, bulvar, cadde ve anayolları yapma, yaptırma, bakım ve onarımım sağlama..." Büyükşehir Belediyesinin görevleri arasında gösterilmiş,

TC Anayasası'nın 125/son md. "idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu" kurala bağlanmış,

2577 Sayılı İYUK 2/1-b md. "idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel haklan ihlal edilenler tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava çeşitleri arasında" sayılmıştır.

Bu durumda belediye sınırlan içindeki yolun yapım, bakım ve onanmmm yapılmadığı nedeniyle doğan zararın tazmininin amaçlanmış olması karşısında, idarenin görevinde olan kamu hizmetini yürüttüğü esnada kişilere verdiği zararın ödetilmesine yönelik bulunan uyuşmazlık konusu davanın, olayda kamu hizmetinin usulüne ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, hizmet kusuru veya idarenin sorumluluğunu gerektiren bir husus olup olmadığının tespitinde esas alınan idare hukuku kurallarına ve 2577 Sayılı IYUK 2/1-b md. sayılan tam yargı davasında görüm ve çözümünde idari yargı yerleri görevli bulunmaktadır.

Sayın çoğunluk, karayolunun yapım, bakım ve korunmasındaki ihmalden doğan zararda Adli Yargıyı görevli kabul eden görüşünde hukuki dayanak olarak 2918 Sayılı KTK 110/1 md. hükümlerini esas almıştır.

11.01.2011 gün 6099 Sayılı Yasa'nın 14. maddesi ile 2918 Sayılı KTK 110. maddesine eklenen 1 .fıkra ile "işleteni veya sahibi devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil bu kanundan doğan soRifrikıluk davaları Adli Yargıda görülür... " hükmü getirilmiştir.

Sayın çoğunluk görüşünün aksine eldeki uyuşmazlık anılan yasa hükmü kapsamında kalmamaktadır.

Çünkü, 2918 Sayılı KTK 85.maddesinde açıkça belirtildiği gibi yasa motorlu araçların işletilmesinden doğan zararlar nedeniyle işletenin hukuki sorumluluğunu düzenlemektedir.

Yasa hükmünde geçen bu kanundan ve Adli Yargıda görülmesi gereken sorumluluk davaları, 2918 Sayılı Yasa'nın 85.maddesinde düzenlenen motorlu araçların işletilmesi nedeniyle verilen zararlardan dolayı araç işletenin hukuki sorumluluğuna ilişkin davalardır.

Yasa değişikliğinden önce kamu araçlarının işletilmesi nedeniyle verilen zararlardan dolayı kamu idaresinin sorumluluğunun hangi yargı kolunda görüm ve çözümü konusunda yasada bir düzenleme bulunmadığından İdari ve Adli Yargı organları arasında çıkan görev uyuşmazlıklarını sonlandırmak üzere sözü geçen yasa hükmü getirilmek suretiyle kamu araçlarının verdiği zararlar nedeniyle işletenin sorumluluğunda 2918 Sayılı Yasa'nm amacına uygun olarak Adli Yargıda görüm ve çözüm esası benimsenmiştir.

Nitekim yasa değişikliğine ilişkin Hükümet gerekçesi de getirilen yeni hükmün bu nedenle maddeye eklendiğini teyit etmektedir.

Açıklanan gerekçelerle uyuşmazlıkta İdari Yargı görevli olup benzer ihtilaflarda da İdari Yargının görevli olduğu Yargıtay 4, 11,17 Hukuk Dairelerinim istikrarlı kararlarıyla İçtihad edildiği gibi Danıştay Kararlarında da uyuşmazlıkta İdari Yargının görevli olduğu benimsenmiştir. (Danıştay 10. Daire esas 2011/11522, karar 2012/5347 sayı vs.)

Somut uyuşmazlıkta davanın karayolunun yapım, bakım ve korunmasındaki idarenin hizmet kusuruna dayanmasına,

2918 Sayılı Yasa'nm 110/1 md. motorlu araçların işletilmesinden doğan zararlardan dolayı işletenini hukuki sorumluluğunun Adli Yargıda görüm ve çözümünü düzenleme altına almasına,

Somut uyuşmazlığın anılan yasa hükmü kapsamında bulunmamasına,

Kamu hizmetinin usulüne ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin hizmet kusuru veya idarenin sorumluluğunu gerektiren bir husus olup olmadığının tespitinde, 2577 Sayılı İYUK 2/1-b md. sayılan tam yargı davasında görüm ve çözümünde İdari Yargının görevli olmasına göre,

Uyuşmazlıkta Adli Yargıyı görevli kabul eden sayın çoğunluğun görüşüne katılamıyorum.

Üye

Eyüp Sabri BAYDAR